

افتادن زودگذر تبریز به دست سلطان سلیم عثمانی

هفتم سپتامبر سال 1514 (16 شهریور) نظامیان عثمانی وارد تبریز شدند. این یگانها به فرماندهی مستقیم سلیم اول سلطان عثمانی 23 آگوست (15 روز پیش از آن) در دشت چالدران نیروهای شاه اسماعیل صفوی را شکست داده بودند.

هفتم سپتامبر سال 1514 (16 شهریور) نظامیان عثمانی وارد تبریز شدند. این یگانها به فرماندهی مستقیم سلیم اول سلطان عثمانی 23 آگوست (15 روز پیش از آن) در دشت چالدران نیروهای شاه اسماعیل صفوی را شکست داده بودند. سلطان سلیم و نظامیانش بر اثر حملات غیر منظم (چریکی) نیروهای شاه اسماعیل و مقاومت مردم تبریز نتوانستند مدت طولانی در این شهر بمانند و بیرون رفتند. جنگ چالدران بزرگترین و آخرین جنگ بزرگ توپ و تفنگ در برابر شمشیر و کمان بود و مؤرخان معاصر بمباران اتمی هیروشیما و ناگازاکی در نیمه اول آگوست 1945 را با آن مقایسه می کنند که جنگ اتمی در برابر اسلحه متعارفی (توپ و تفنگ) بود و هر دو جنگ در ماه آگوست صورت گرفته بود.

هدف عمده سلطان سلیم از حمله به ایران؛ جلوگیری از گسترش شیعه اثنی عشری که مذهب رسمی ایرانیان اعلام شده بود به متصرفات عثمانی و پیوستن شیعیان قلمرو عثمانی به دولت تازه تاسیس صفوی ایران بود.

هدف دیگر سلطان سلیم از تعرض به ایران، ضمیمه کردن مناطق گردنشین شمال غربی ایران و محل سکونت ترکمانان (بقایای سلجوقیان و ... در عراق امروز) به قلمرو خود و نیز مانع از گسترش و رشد «ایرانیسم» بود که با روی کار آمدن شاه اسماعیل صفوی دوباره سر بلند کرده بود.

سلطان سلیم به دو هدف اول خود از این عملیات نظامی رسید، ولی مسئله ای به نام کردستان ترکیه به وجود آورد که دولت ترکیه اینک (قرن 21) دچار آن است. صفویان که تا زمان جنگ چالدران بکار بردن اسلحه آتشین را خلاف آیین جوانمردی می پنداشتند از آن پس به فکر مسلح کردن خود به توپ و تفنگ افتادند که شاه عباس یکم به آن تحقق بخشید.